

Ibsaa Jireenyaa-lakk.8

Description

Yeroo Akkamitti saganteessu dandeenyaa?

Saganteessu (scheduling) jechuun hojii hojjataniif saâ€™aati qoodudha. Muxannoo irraa wanti yeroo kiyya baayâ€™ee naaf qusate keessaa tokko yeroo saganteessudha. Guyyaa yeroo hin saganteessine, yeroon kiyyaa ni qisaasaâ€™a. Osoo firii gaarii hin buusini fi jeeqame oola. Dhugumatti yeroo saganteessun faaydaa hangana hin jedhamne qaba. Tolee yeroo akkamitti saganteessu dandeenyaa? Haala kanaan saganteessun ni dandaâ€™ama:

1. Yeroo galgala rafuuf deeman wanta borumtaa hojjatan saganteessu- kana gochuuf waraqaa ykn [Google Calander](#) irratti barreessun ni dandaâ€™ama.
2. Wanta saganteessan guutumaan guututti hojjachuu baatanis hanga dandaâ€™ame hojii irra oolchuf tattaafachu- wanti hadhaawan yeroo saganteessu keessatti na muudate keessaa tokko â€œguyyaa guyyaan wanta saganteesse hojii irra oolchudha.â€• Torbaan tokkof wanta saganteesse hojii irra oolchuf nan tattaafadhe. Hadhaa kana cininadhee liqimse. Ergasii torbaan itti aanu naaf salphate. Yeroo sanitti kaayyon kiyya wanta saganteesse dhibbaan dhibbatti hoji irra oolchu osoo hin taâ€™in xiqqaate xiqqaatu parsanti (harka) 50 hojii irra oolchudha.
3. Guyyaa guyyaan saganteessun yoo nama jibbisiisee, guyyaa keessaa saâ€™aati muraasa saganteessu- Fakkeeyaf, barataan barnoota hanga saâ€™aati 7:00 kan qabu yoo taâ€™e, mana barnootatti akkuma deebiâ€™een saâ€™aati 7:00 irraa eegalee hanga galgalaa saâ€™aati rafuu saganteessu dandaâ€™a. Kuni yeroo isaa ni qusata, buâ€™a qabeessa taâ€™a.
4. Ammas kana yoo dadhabe, torbaan itti aanu keessa maal hojjachuu akka qabu karoorsu dandaâ€™a. Garuu xiqqaatus guddattus guyya guyyaan yeroo saganteessun, buâ€™aa gaarii akka buusan nama taasisa. Yeroo yommuu saganteessan dhiibban dhiibbatti wanta san hojjachu qaba jedhanii of dhiphisu osoo hin taâ€™in hanga dandaâ€™an hojjachuudha. Saâ€™aati saganteesse keessatti wanti barbaachisaan isa yoo qunname, wanta saganteesse dhiisee wanta barbaachisaa san hojjata. Fakkeenyaaf, haadha abbaan wanta gaarii akka hojjatuuf yoo isa ergatan, isaaniif tole jechuu qaba. Ergasi sagantaa ofiitti deebiâ€™u dandaâ€™a.
5. Hojii saganteessan bakka saditti qoodu-isaanis: hojii addunyaa, ibaadaa fi boqonnaa. Saâ€™aati tokkoof erga hojjatani booda daqiiqaa 15-30f boqonnaa fudhachuun baayâ€™ee nama fayyada.

GOWWOOMSU fi GOWWOOMU

Jireenya keessatti namoonni karaa adda addaatin wal-gowwoomsu. Gowwoomsu jechuun tooftaa adda addaatti fayyadamuun faayda dhuunfaa nama tokko irraa erga argatanii booda nama san rakkoof saaxiluudha. Yeroo ammaa amanamummaan bade kanatti dubartii fi dhiirri garmalee wal gowwoomsu. Keessattu dubartoonni miidhaa guddaaf saaxilamaa jiru. Karaalee gurguddaa dubartoonni rakkoof saaxilaman bakka lamatti qoodun ni dandaâ€™ama. Isaanis: 1- Shawha (fedhii foonii) fi 2) Maallaqa Tarii dubartiin takka nama tokko ni jaallatti ykn dhiirri tokko ishii ni jaallata. Ergasii yoo of hin tooâ€™atin suuta suutan gara baditti gahuu. Dhiirri kuni Rabbiin yoo hin sodaatin haajaa ofii erga fixate

booda, ishii dhiise biraa deema. Ergasii ishiin rakkoo hangana hin jedhamne dhandhamti. Furmaanni kanaa maalii?

FURMAATA 1FFAA Haala nama sanii qorachuu- dubartiin takka dhiira tokko yoo jaallatte ykn inni ishii yoo jaallate, haala isaa ilaalu qabdi. ÆNamni kuni fuudhaa heerumaaf na taæ™a moo hin taæ™u? Amalli (akhlaaqni) isaa akkami? Itti gaafatamummaa fudhachu dandaæ™aa? Salaata sirnaan salaataa? fi kkf Æ• jechuun of gaafachu dandeessi. Dabalataan, dhiirri suni fuudhaf ammatti qophii yoo hin taæ™in, hanga fuudhaf gahu obsuu fi hariiroo haraamaa uumu dhiisu. Dubartoonni gariin jarjaruun dhiira san waliin hariiroo haraamaa uumun waxmadii keessaa hin baanetti seenu. Kana irra hadhaa obsaa liqimsanii obsuun furmaata hunda caaludha.

2. Maallaqaan- yeroo baayæ™ee kuni dhimma 1ffaa waliin kan walqabateedha. Fakkeenyaaf, dubartiin biyya Arabaa deemtee hojii hojjatti. Maallaqa argattu kana kuufachu dhiifte dhiira biyya keessatti jaallatte sanitti ergiti. Ajjireenis maallaqa ishii caati fi wantoota adda addaa irratti fixa. Ergasii dubartiin tuni harka qullatti hafti. **FURMAATA 2FFAA:** Maallaqa ofii kuufachu fi nama amantu qofatti kennu qabdi.

Jireenya keessatti amala lama qabaadhu. Isaanis:**Haqa fudhachuu fi obsuu.** Haqa itti amananii fudhachuun shakkii fi jeequmsa irraa nama tiiksa, ofii fi namoota miidhu irraa nama eega. Obsuun immoo wanta haqni namaan jedhu yeroo booda akka argan nama taasisa. Fakkeenyaaf, namni tokko osoo akkana nuun jedhe, ÆNamoonni zollomaman (hacucaman) guyyaa tokko bilisummaa ykn haqa ni argatu. Æ• Seenaa fi muxannoo irraa ilaalle kuni haqa akka taæ™etti yoo fudhanne, hanga bilisummaan argamu obsu qabna. Garuu fuggisoo kanaa, namoonni hacucaman gonkumaa bilisummaa ykn haqa hin argatan jennee yoo hacuucne, miidhaa (adabbii) guddaa addunyaa fi aakhiratti dhandhamna. Ammas, namoota dadhaboo haa ilaallu. Namoonni humna qaban yommuu namoota dadhaboo miidhan dhumti cunqursitoota badaadha. Tarii cunqursitoonni kunniin addunyaa irratti osoo hin adabamin duæ™uu dandaæ™u. Garuu Aakhiratti adabbiin isaanii cimaadha. Kanaafi, Aakhiratti amanuu fi haqa guyyaa san adeemsifamu fudhachuun, nama tasgabbeessa. Hanga Aakhiraan dhuftu obsuun immoo haqa san ijaan akka argan ykn dhandhaman nama taasisa.

Qalbiin Dubartii Yommuu Cabduu

Jireenya dubartii keessatti wanti guddaan ishii yaadessu keessaa tokko ÆAbbaa Mana Gaarii argachuudha. Æ• Yoomuma hiriyyaa jireenyaa kan taæ™e dhiirsa gaarii argadhe jireenya gaarii gaggeessa jechuun yaaddi. Garuu wanti yaaddo kana caalu Æ• Namni fuudhaf ishitti dhufee yommuu isatti heerumu didduudha. Æ• Namni gaarii wayi ishitti dhufee yoo isatti heerumu didde, san booda yoo nama gaarii biraa dhabde, gaabbi fi yaaddo cimaa keessa seenti. Kanaafu, furmaanni kanaa maali? Akkamitti dhiphinnaa fi yaaddoo ofii hiræ™isuu dandeessi. Akka furmaatatti qabxiilee armaan gadii tarreessun ni dandaæ™ama:

1- Amala gaariin of faayuæ™ amala gaariin of faayu jechuun gubbaa qofa of bareechisu osoo hin taæ™in qalbii ofii qulqulleessudha. **Ati Rabbiif dhugaa (sincere) taæ™i argamii, Rabbiin Oltaæ™aan wanta gaarii ati hin yaanne siif kennaati.** Rabbiif dhugaa taæ™uu jechuun ifaa fi dhoksatti Isa sodaachudha. Gadaa Umar ibn Al-Khaxxaab keessa dubartiin takka aannan gurguraa turte. Gaafa tokko dubartiin tuni dhoksaan aananitti bishaan dabaluu barbaadde. Ergasi intalli ishii akkana jetten, ÆAananitti bishaan hin dabaln, Umar ni dhoowwaa. Æ• Haatis ni jette, Æ• Umar waan as hin jirreef nu hin argu. Æ• Intallis ni jette, ÆUmar nu arguu baatus Rabbiin nu arga. Æ• Umar tasa haasawa isaanii kana ni dhagahe. Ergasii taqwa intala tanaa ajaaæ™ibsiifachuun ilma isaatti heerumsise. Kunoo intalli

yoo akkana taate, kabajaa fi ulfinna argatti. (Seenaa kana daaTMiwwan baayTMeen ni haasawu-Beekkama waan taTMeef madda isaa asitti hin dhiyeessine)

2- Abdii kutuu dhiisu“ Tarii namni gaariin yeroo darbe si kadhate suni harTMa fuudhun jireenya gaarii jiraachu dandaTMa. Ati kana ilaalun yaaddawu fi gaabbu dandeessa. Garuu wanta darbeef hin yaaddawin, Rabbiin irratti hirkadhu. Abdii kutuun amala muTMiminaa waan hin taanef, gonkumaa abdii hin kutin. Dubartoonni gariin abdi kutuun baditti seenu dandaTMu. Kuni yaaddo biraa malee wanta biraa hin fidu. Obsuu fi abdi qabaachun wanta yaadan akka argatan nama taasisa. “Man sabara zafara (namni obse injifate)“• jette Arabni.

3- DuTMaayi gochuu-“Yaa Rabbii nama addunyaa, amantii fi Aakhiraa tiyyaaf taTMuu naaf kenni. “jedhanii duTMaayi gochuun yaaddo fi gaabbi ni hirTMisa.

4- Iimaana dabalachuu“ Akkuma iimaanni namaaf dabalaa adeemun, yaaddo fi sodaan isa/ishiirraa hirTMataa adeema. Namni yoo dhugaan amanee fi hojii gaggaarii hojjate, wanta darbeef hin gaddu wanta dhufuufis hin sodaatu. Eeti, yeroo tokko tokko gaddi fi sodaan nama qunnama. Kuni immoo qormaata waan taTMeef obsu barbaachisa.

“Wanta gaarii barbaadan irratti obsuun aasxaa injifannooti, qormaata irratti obsuun aasxaa rakkoo keessaa bahuuti. “Namni galma tokko gahuuf ni carraaqa. Carraaqqi ykn qabsoo isaa kana keessatti obsa qabaachun mallattoo injifannooti. Akkasumas, namni yommuu qormaanni fi balaan adda addaa itti buTMu obsu, dhiyootti karaa bahiinsaa ni argata.

Date Created

November 14, 2018

Author

admin